NAPRZÓD

DZIENNIK SOCJALISTYCZNY

ORGAN·WK·PPS

CENA — 2 — ZŁ

ROK 55 KRAKÓW · SOBOTĄ 21 · WRZEŚNIA 1946 R. NR 223

CAŁA POLSKA CZEKA NA DECYZJE

Krajowej Rady Narodowej

WARSZAWA 21. 9. Dnia 20 września o godz. 9-tej rano rozpoczęła się X-ta sesja KRN. Już przed godziną 9-tą sala rozpoczęła zapełniać się posłami. W lożach korpusu dyplomatycznego ukazali się przedstawiciele korpusu dyplomatycznego z dziekanem korpusu ambasadorem Lebiedie-wem na czele. Inne loże zajęli: generalicja wojska polskiego, przedstawiciele prasy zagranicznej oraz publiczność.

O godzinie 10.30 prezydium KRN zajmuje swe miejsca. Przed oficjalnym otwarciem obrad Prezydent KRN wygłasza następujące przemówienie:

Przemówienie Prez. Bieruta

Wysoka Izbo.

Zanim z tytułu mego obowiązku otworzę obrady 11 sesji Krajowej Rady Narodowej, uważam za konieczne wyrażenie w sposób jasny i niedwuznaczny naszego stosunku do pewnych wypowiedzi i opinii, jakie w niedawnym czasie znalazły miejsce na forum międzynarodowym, a dotyczyły spraw mających pierwszorzędne i zasadnicze znaczenie dla naszego kraju, naszego narodu i państwa.

Chodzi tu przede wszystkim o sprawę zachodnich granic Polski. Półtora roku po zakończeniu wojny, która spowodowana była siedem lat temu brutalną i bezprzykładną napaścią Niemiec hitlerowskich na nasz kraj — po 5 i pół latach najstraszliwszej niewoli, kwestia zrozumienia przez całą cywilizowaną i kulturalną ludzkość krzywdy wyrządzonej Polsce — zdawałoby się — nie może stać się przedmiotem sporu.

Ale jakże w takim razie objaśnić mamy sobie obecne wypowiedzi czołowych mężów stanu i to z grona naszych sojuszników a nie wrogów, w których brzmią nuty współczucia dla najeźdźcy i chęć ponownego premiowania go właśnie kosztem Polski, kosztem kraju zbójecko napadniętego, podeptanego, wykrwawionego w sposób dotąd niesłychany w dziejach.

Zasady zmian terytorialnych

Inicjatywa zmian terytorialnych, podjęta przez trzy wielkie mocarstwa sojusznicze jeszcze w okresie wojny, uznawała za konieczne ustalenie granic powojennych naszego państwa w sposób, któryby zabezpieczał 1) pokojowe i przyjazne współżycie między Polską i jej sąsiadami przez likwidację dawnych sporów narodowościowych, 2) zjednoczenie w jednolitych ramach państwowych sąsiadujących z Polską narodów: ukraińskiego, białoruskiego i litewskiego przez odpowiednie przesunięcie wschodniej granicy Polski, zgodnie z zasadą etnograficzno-narodowościową, 3) przywrócenie Polsce jej prastarych ziem piastowskich, które były kolebką jej historii, a zostały jej wydarte metodą podboju i wielowiekowej brutalnej ekspansji niemieckiej.

Ta inicjatywa zmian terytorialnych we wschodniej i środkowej Europie oparta o wyszczególnione wyżej zasady, została podjęta, zrozumiana i uznana przez obóz demokracji polskiej. Uwierzyliśmy w to, że wielkimi naszymi sojusznikami kieruje przede wszystkim chęć usunięcia wszelkich źródeł i przyczyn, rodzących spory, odwieczne konflikty sąsiedzkie i nastroje agresji, które tak fatalnie zaciążyły na losach narodów Europy w ostatniej wojnie. Nikt więcej od nas nie może pragnąć i rozumieć potrzeby urzeczywistnienia idei stałego pokoju przez wzajemne poszanowanie wolności i przyjazną współpracę międzynarodową przez okiełznanie raz na zawsze zbrodniczych tendencji reakcyjnych do najazdów i agresji na cudze ziemie. Wierzyliśmy, że takie są intencje wielkich mocarstw, walczących z agresją hitlerowską i walczyliśmy o to aby idee te znalazły pełne zrozumienie i poparcie w narodzie polskim.

Niemna i być nie może innej bardziej słusznej i sprawiedliwej zasady korektyw terytorialnych nad te, które w tym wypadku zostały zastosowane. — Wróciliśmy na ziemie, na której formował się przed wiekami nasz byt historyczny, kulturalny i państwowy, na ziemie użyźnione krwią, potem i łzami naszych ojców i matek.

Jeżeli p. Byrnes czy p. Churchill, zapomniawszy o swej własnej inicjatywie w kierunku takiego właśnie uregulowania zmian terytorialnych, nie szanując dziś własnej decyzji i własnego podpisu, próbują obecnie kwestionować słuszność tej zasady, dlaczegoż nie kwestionują jej tam, gdzie chodzi o interes ich własnego imperium? Czy tylko dlatego, że Polska nie jest państwem imperialnym, żadna zasada poszanowania jej praw nie obowiązuje pewnych, skądinąd znakomitych polityków i mężów stanu?

Aby zrozumieć...

Zwycięstwo idei demokratycznej dopomogło narodowi polskiemu do przyjęcia i wykonania dobrowolnie i bez wstrząsów decyzji, odwracającej kierunek rozwojowy naszych dziejów i wyznaczający nam nowe warunki naszego bytu narodowego, państwowego i gospodarczego. Jesteśmy przekonani, że te nowe warunki będą pomyślniejsze dla nas, korzystniejsze dla całej Europy.

Kto nie stykał się nigdy z trudnościami, jakie związane są ze zmianą osiedla dla każdej poszczególnej rodziny rolnika, robotnika i rzemieślnika w warunkach bezpośrednio powojennych, w warunkach krańcowej pauperyzacji, zniszczonych dróg, braku środków komunikacyjnych, trudności zaopatrzeniowych, drożyzny i t. d. — ten oczywiście nie jest w stanie zrozumieć całego tragicznego ogromu zadania, z którym musieliśmy i jeszcze dotąd musimy się uporać ,jako naród i kraj bezlitośnie zniszczony przez barbarzyńskiego okupanta, ten nie jest w stanie docenić bezprzykładnego naszego wysiłku, bohaterstwa i hartu. Kto pragnąłby obiektywnie, sprawiedliwie i bezstronnie ocenić wy

(Dalszy ciąg na str. 2)

Bevin powrócił do Paryża

LONDYN. 21. 9. (BBC) Minister Bevin powrócił w piątek do Paryża po dwutygodniowej nieobecności.

W przeciągu tego czasu minister Bevin był obecny na otwarciu konferencji londyńskiej w sprawach Palestyny oraz uczestniczył w jej dotychczasowych obradach.

Powrót ministra Bevina do Paryża umożliwi kontynuowanie konferencji Wielkiej Czwórki.

Na żądanie Trumana

Wallace ustąpił

Uznanie dla Byrnesa

LONDYN. 21. 9. (BBC) W piątek w przemówieniu radiowym prezydent Truman dał wyraz swemu stanowisku w sprawie wystąpienia ministra Wallace'a.

Truman oświadczył, że między poglądami Wallace'a, a poglądami pozostałych członków rządu zaistniał konflikt, którego nie udało się zlikwidować. Zażądałem wobec tego ustąpienia Wallace'a — oświadczył Truman. W dalszym ciągu swego przemówienia Truman dał wyraz tego, że między jego poglądami a poglądami Byrnesa nie ma różnic. Prezydent podkreślił z naciskiem, że dotychczasowa polityka zagraniczna rządu, nie ulegnie zmianie.

»Mam pełne uznanie — mówił prezydent — do ministra Byrnesa. Polityka zagraniczna Stanów Zjednoczonych jest w tej chwili najważniejszym zagadnieniem rządu. Ciąży na nas bowiem odpowiedzialność za utrzymanie pokoju«.

Jak informują z Nowego Jorku minister Wallace ustąpił ze stanowiska ministra handlu Stanów Zjednoczonych.

Król Grecji przybędzie w środę

LONDYN 21. 9. (BBC). Premier Grecji Tsaldaris oświadczył, że król grecki przybędzie do Grecji we środę lub czwartek następnego tygodnia. Omawiając w dalszym ciągu sytuację wewnętrzną Grecji, oświadczył, że rząd grecki usiłował dotąd stosować politykę ugodową wobec opozycji, ale cierpliwość jego jest już wyczerpana. W Grecji musi zapanować porządek. Kraj musi być oczyszczony z elementów wywrotowych powodujących zaburzenia i niepokoje w kraju.

Churchill w Anglii

LONDYN 21. 9. (SAP). Winston Churchill wraz z małżonką, oraz córką Mary przybyli w piątek po południu na lotnisko Byggin Hill samolotem szwajcarskim.

CAŁY NAROD CZEKA NA DECYZJE

(Dalszy ciąg ze str. 1)

siłek i wyniki naszej pracy, wykonanej w ciągu niespełna półtora roku od chwili zakończenia wojny na Ziemiach Odzyskanych — powinien był by przybyć na nasze uroczystości dożynkowe, które odbyły się w ubiegłą niedzielę w Opolu, lub te, które odbędą się jutro i pojutrze w Szczecinie.

Ziemie Zachodnie są i będą polskie

ZIEMIE ODZYSKANE NAD ODRĄ, NYSĄ I BAŁTYKIEM SĄ DZIŚ JUŻ POLSKIE I NIGDY WIĘCEJ POLSKIMI BYĆ NIE PRZESTANĄ (długotrwałe oklaski) — oto co uważałem za konieczne odpowiedzieć na obiekcje, wypowiadane przez pewnych mężów i polityków w stosunku do naszych ziem i granic zachodnich. Jeśli chodzi o formalną prawną stronę tego zagadnienia, to mógłbym tylko powtórzyć to, co tak rzeczowo, trafnie i obiektywnie wypowiedział w tej sprawie, w odpowiedzi na pytanie naszego korespondenta, minister spraw zagranicznych ZSRR Mołotow. (długotrwałe oklaski).

Nie mógłbym nic dodać do jego głębokiej, bezstronnej i sprawiedliwej oceny tej kwestii. Sądzę natomiast, że będę wyrazicielem uczuć i myśli nietylko wszystkich obecnych na tym dostojnym zgromadzeniu, ale całej Rzeczypospolitej, jeśli złożę p. Mołotowowi serdeczne i gorące słowa uznania za życzenia wyrażone w jego wypowiedzi, aby nasze olbrzymie dzieło odbudowy, podjęte przez naród polski na prastarych piastowskich Ziemiach Zachodnich, uwieńczone zostało powodzeniem. (długotrwałe oklaski. Zebrani wstają. Głos: Niech żyje sojusz i przyjaźń ze Związkiem Radzieckim (oklaski).

Rzetelna, sprawiedliwa i bezstronna obrona naszej słusznej sprawy przez naszych przyjaciół sowieckich, jeszcze raz potwierdza historyczną nieprzemijającą wartość i słuszność naszego sojuszu ze Związkiem Radzieckim (długotrwałe oklaski). Jest on i będzie najsilniejszą więzią, wzmacniającą wzajemne zrozumienie, braterską współpracę i przyjaźń sąsiedzką między narodem polskim i narodami NSRR (długotrwałe oklaski).

ODWOŁANIE POSŁÓW

Następujący posłowie zostali odwołani na wnioski odpowiednich instytucji, zatwierdzone przez prezydium, na wniosek WRN w Kielcach Stanisław Skowroński, na wniosek poznańskiej RN Osiński Dobromir, na wniosek KCZZ Czapski Aleksander i Spiechowski Mieczysław. Na wniosek Stronnictwa Pracy ob. ob. Antczak, Bukowski, Kwasiborski, Turowski, Nowakowski i Kumaniecki. Na wniosek PPS — Jan Haneman.

OŚWIADCZENIE POS. POPIELA

W dalszym ciągu prosi o głos poseł Popiel,

Zdaniem posła klub poselski Stronnictwa Pracy nie ma prawa odwoływania 6 posłów. Władzom stronnictwa uniemożliwiono zwołania przygotowanego już kongresu Stronnictwa Pracy, na skutek czego dawne władze zawiesiły działalność organizacyjną i podjęły starania w kierunku zorganizowania samodzielnego chrześcijańskiego Stronnictwa Pracy — na co nie uzyskały zezwolenia miarodajnych czynników. W wypadku zatwierdzenia przez Izbę odwołania 6 posłów Stronnictwa Pracy poseł Popiel również zrezygnuje ze swego mandatu.

W odpowiedzi na wywody posła Popiela zabiera głos ob. Widy-Wirski, wywodząc, iż władze Stronnictwa Pracy wystąpiły przeciw tym elementom w Stronnictwie, które godzą w podstawy istnienia demokratycznego państwa polskiego.

Poseł Widy-Wirski w imieniu Klubu poselskiego Stronnictwa Pracy sprzeciwia się pozostaniu w Krajowej Radzie Narodowej ludzi, którzy sami zawiesili swą działalność. Izba postanawia większością głosów dyskusji nad powyższą sprawą nie otwierać. KKR zatwierdza dokooptowanie przez prezydium posłów Arki Bożka i Reka Tadeusza.

SPRAWOZDANIE BUDŻETOWE

W dalszym ciągu sprawozdanie budżetowe i szczegóły planu inwestycyjnego na r. 1946 składa poseł Wyżykowski. Podkreślając umiejętną politykę ministra skarbu, który nie dopuścił do inflacji, która byłaby ciosem dla całego życia gospodarczego kraju ,poseł Wyżykowski omawia bilans Polskiego Banku Narodowego, wydatki na fundusz opieki społecznej oraz wydatki na udział Polski w organizacji Narodów Zjednoczonych.

W dalszym ciągu swego przemówienia poseł Wyżykowski omawia kwestię podniesienia się wpływu podatków, które w dużym stopniu przewyższyły wpływy za miesiące poprzednie.

3700 MILJ. NA ODBUDOWĘ

Mówca przypomina, że przedmiotem jego rozważań jest tylko budżet, nie obejmują one kredytów bankowych. W okresie minionych dwóch kwartałów zgłoszono tytułów inwestycyjnych na ogólną sumę 8 miliardów 880 milionów złotych.

Budżet uruchomił z tego 8 miliardów 563 miliony zł., a więc praktycznie biorąc całe zgłoszenia.

Najwięcej świadczyliśmy na komunikację (8.350 milionów), dalej na odbudowę, przede wszystkim na odbudowę wsi i Warszawy (2.653 milionów), rolnictwo (1.050 milionów) oraz na porty 895 milionów zł. Jak widzimy, reasumuje minister, sytuacja budżetowa nie jest zła, a wyniki prac niemałe.

Z kolei mówca pragnie wskazać na ciężary płynące z przejęcia przez budżet funduszu aprowizacyjnego, jako konsekwencji zniesienia świadczeń rzeczowych.

Następnie przemawiają pos. Mijal (PPR) oraz poseł Żukowski (PPS).

Pos. Żukowski wypowiada ogólną ocenę w imieniu swego klubu. Podnosi, iż rozpatrywany obecnie preliminarz jest pierwszym po okresie sześcioletniej wojny, która w skutkach pozostawiła olbrzymie zniszczenia na odcinku gospodarki narodowej.

Przy ocenie preliminarza trzeba brać pod uwagę, iż został on przedłożony w niespełna półtora roku po zakończeniu działań wojennych, tj. w okresie, kiedy odbudowujące się życie gospodarcze zaczęło wkraczać w okres normalizacji.

M. in. mówca przytacza konieczność szybkiej reformy organizacyjnej min. komunikacji, z którego należało by wyeliminować niektóre działy stanowiące faktycznie centralne zarządy odrębnych przedsiębiorstw komunikacyjnych, rewidując jednocześnie ilość potrzebnych etatów.

W państwie nowoczesnym — wywodzi mówca — nie można gospodarki opierać wyłącznie na jednym środku masowego transportu jakim jest kolej.

Uruchomienie drugiego środka transportu masowego, tj. dróg wodnych, dałoby w efekcie potanienie transportów.

Następnie przemawiają posłowie Korzycki (SL) i Osiecki (PSL).

Po tym ostatnim przemówieniu przewodniczący tow. Szwalbe zarządza przerwę do godziny 18-tej.

OBRADY POPOŁUDNIOWE

Po wznowieniu obrad przemawiają posłowie Tilgner (SP), Stefański (SD), Schuldenfrei (Bund), Iwanowski (PSL Nowe Wyzwolenie), Mazur i Langer (PSL), a w końcu Bieńkowski (PPR).

Z kolei min. Skarbu Dąbrowski udziela odpowiedzi na interpelacje poselskie.

Przewodniczący zarządza głosowanie. Ustawę o budżecie przyjęto w 2-gim i 3-cim czytaniu.

Po zgłoszeniu i przyjęciu szeregu rezolucyj posiedzenie odroczono do dnia następnego.

Z konferencji pokojowej

Sprawa granic „Wolnego Obszaru Triestu" rozpatrzona

LONDYN, 21. 9. (BBC) Na komisji polityczno - terytorialnej dla Włoch rozpatrzono ostatecznie sprawę granicy »Wolnego Obszaru Triestu». — Wszystkie poprawki dotyczące tego obszaru zostały odrzucone i przyjęto projekt zaproponowany przez Radę Czterech Ministrów Spraw Zagranicznych.

W dyskusji w sprawie granicy »Wolnego Obszaru« przedstawiciel Zw. Radzieckiego poparł w pełni stanowisko zajęte przez Wielką Czwórkę. Poprawka jugosłowiańska została odrzucona 13 głosami przeciwko 6-ciu przy dwóch wstrzymujących się od głosu. Poprawka Białorusi, jak również poprawka Australii zostały odrzucone. Odrzucono w końcu poprawkę Czechosłowacji proponującą rozpatrzenie całego zagadnienia bez udziału przedstawicieli Wielkiej Czwórki.

Na Komisji dla spraw Bułgarii przedstawiciel Zw. Radzieckiego wystąpił z ostrą krytyką propozycji o ochronie mniejszości narodowych w Bułgarii dowodząc, że dotychczasowe ustawodawstwo sprawę tę w pełni realizuje.

Bevin rokuje w sprawie Palestyny

LONDYN, 21. 9. W kołach arabskich w Londynie przywiązują wielkie znaczenie do rozmowy, jaka odbyła się w środę wieczór między ministrem Bevinem i dyrektorem biur arabskich w Londynie, Waszyngtonie i Jerozolimie Bey'em Alami.

Po raz pierwszy podczas trwania obrad konferencji palestyńskiej doszło do bezpośredniego kontaktu między przywódcą Arabów palestyńskich i członkiem rządu brytyjskiego.

Sądzą tu jednak, że rozmowa obejmowała sprawy ogólne, dotyczące przyszłości Palestyny, nie zaś kwestię udziału członków komitetu wykonawczego Arabów Palestyńskich w pracach konferencji.

Jak dotąd, szanse przyłączenia się do konferencji Arabów palestyńskich nie uległy żadnej poprawie.

BEVIN — DR GOLDMAN

LONDYN, 21. 9. W czwartek popołudniu min. Bevin przyjął jednego z przywódców żydowskich dra Goldmana. W rozmowie wziął również udział minister kolonii Hull. W kołach politycznych przypuszczają, że spotkanie to pozostaje w związku ze staraniami o włączenie przedstawicieli Żydów do konferencji palestyńskiej.

Statek imienia Polaka

W Bostońskiej stoczni spuszczono na morze nowy kontrtorpedowiec U. S. S. „Witek". Został on tak nazwany ku czci Polaka śp. Franciszka Witka z Chicago, szeregowca korpusu piechoty morskiej. Zginął on w sierpniu 1944 w czasie krwawych walk z Japończykami

Wystąpienie Churchilla
nie zostało dobrze przyjęte

LONDYN, 21. 9. Korespondent dyplomatyczny Reutera donosi z Waszyngtonu, że w amerykańskich kołach politycznych uważa się plany Churchilla, ogłoszone w jego przemówieniu, za niewykonalne ze względu na opozycję Francji.

Manchester Guardian, omawiając wystąpienie Churchilla w Zurychu podaje, że w paryskich kołach politycznych i kuluarach pałacu luksemburskiego mowa Churchilla została źle przyjęta.

„Manchester Guardian" w dalszym ciągu podkreśla, że przemówienie Churchilla miało specjalny charakter, gdyż zostało wygłoszone przez człowieka, który jest szefem opozycji.

Wiele osób uważa bowiem, że szef opozycji wyraża poglądy rządu, który ze względów dyplomatycznych nie może z nimi wystąpić. Autor artykułu wyraża ubolewanie, że Churchill nie wziął tego pod uwagę, wygłaszając swe przemówienie.

XI Sesja Krajowej Rady Narodowej

W dniu wczorajszym rozpoczęła swe obrady XI sesja Krajowej Rady Narodowej. Zawsze w życiu politycznym każdego z państw, opartych na systemie parlamentarnym, sesje izb ustawodawczych wywoływały największe zainteresowanie opinii publicznej. Sesje te stawały się nie tylko terenem rozgrywek politycznych pomiędzy poszczególnymi stronnictwami, dążącymi do objęcia lub utrzymania władzy, lecz zajmowały, w imieniu reprezentowanego, przez swych posłów narodu, stanowisko we wszystkich aktualnych dla państwa sprawach.

Zainteresowanie społeczeństwa poprzednimi sesjami KRN było różne. Większe i mniejsze, choć waga historyczna niektórych sesji była bezsporńie wielka jak np. waga sesji IX-tej, która uchwaliła nacjonalizację przemysłu. Jednak żadna z dotychczasowych sesji Krajowej Rady Narodowej nie wzbudziła w społeczeństwie takiego zainteresowania, jak sesja obecna.

XI sesja KRN zebrała się w wyjątkowej atmosferze politycznej. Dotyczy to sytuacji międzynarodowej, jak i wewnętrznej.

I to z pewnością jest jednym z powodów zainteresowania, jakie ona budzi. Jeśli chodzi o sytuację międzynarodową, to w wyniku powszechnie znanych nieporozumień pomiędzy państwami zwycięskimi i innych powodów, wynikających z imperialistycznych założeń egoistycznej i niebezpiecznej dla pokoju polityki min. Byrnesa, zostały zaatakowane nasze granice na Odrze i Nysie. Całe społeczeństwo polskie, bez względu na przekonania polityczne, zajęło w tej sprawie zgodne stanowisko. Takiego też stanowiska zgodności w działaniu, ma prawo oczekiwać społeczeństwo od swych przedstawicieli w K. R. N.

Na porządku obrad Krajowej Rady Narodowej znalazły się dwie ustawy, których historycznej wagi nie trzeba dowodzić. Są nimi: Projekt ustawy o ordynacji wyborczej oraz Plan odbudowy gospodarczej Polski w latach 1947—1949.

Obydwie ustawy nacechowane są najgłębszą troską o wzmocnienie naszej państwowości, gdyż i ustawa o ordynacji wyborczej i Plan odbudowy gospodarczej, przyczyniają się w najlepszy sposób do utrwalenia naszej niepodległości. Bo cóż mamy nad nią cenniejszego? I czy trzeba być ślepym, aby zrozumieć że nasze wszystkie wysiłki zmierzają w kierunku jej utrzymania? Ordynacja wyborcza, dając podstawę do rozpisania wolnych, demokratycznych wyborów — przyczyni się w wysokim stopniu do powiązania najszerszych warstw narodu z państwem.

Również wysiłkiem całego narodu realizowany Plan Odbudowy gospodarczej — stanie się jednym z najważniejszych elementów naszego bytu narodowego. Faktyczna odbudowa gospodarcza, stałe i realne wzmacnianie naszego potencjału ekonomicznego, powiększanie bogactwa narodowego — taka jest droga polityki w tych trudnych i nieustabilizowanych czasach powojennych.

Nie wątpimy, że w takim tylko duchu będzie toczyć się dyskusja na posiedzeniu.

Z powagi sytuacji zdaje sobie sprawę naród, zdają sobie sprawę jego posłowie Nikt nie żąda jedności w parlamencie w sprawach codziennych błahych. Natomiast jedność izby ustawodawczej, składającej się z różnych stronnictw politycznych, nawzajem się nieraz zwalczających, w sprawach dotyczących honoru Narodu, bytu państwa jest przykładem nie tylko wysokiego wyrobienia politycznego, lecz dowodem patriotyzmu narodowego.

Dowodów tego patriotyzmu oczekujemy od wszystkich posłów Krajowej Rady Narodowej na jej najbliższym posiedzeniu.

Miliardowe sumy zapłaci Hiszpania

za poparcie Hitlera i Mussoliniego dla Franco

MADRYT (SAP). Rząd gen. Franco wkrótce znajdzie się w przykrej dla siebie sytuacji ustalania z Narodami Zjednoczonymi wysokości długu, z tytułu należytości za sprzęt uzbrojenia i pomoc w gotowce dostarczone mu przez Niemcy. Za poparcie dyktatora przez Hitlera, Hiszpania musi teraz zapłacić.

Niemiecka i włoska pomoc rozpoczęła się zaraz po powstaniu Franca w dniu 18 lipca 1936 przeciw rządowi hiszpańskiej republiki. Rachunek Mussoliniego za pomoc gen. Franco osiągnął sumę 5.000.000.000 lirów.

W grudniu ubiegłego roku Hiszpania podpisała traktat handlowy z rządem powojennych Włoch, ustalając kwotę 50.000.000 dolarów z powodu dewaluacji lira. Rzecznik ministerstwa spraw zagranicznych b. rządu Franco nazwał tę kwotę „długiem honorowym".

Wysokość długu Franca za pomoc Hitlera nigdy nie została opublikowana, lecz dobrze poinformowane źródła oceniają je na 400.000.000 do 500.000.000 marek niem. w przedwojennej wartości 160.000.000 do 200.000.000 dolarów. Ocenia się, że Hiszpania spłaciła już 300.000.000 mk. niemieckich eksportem materiałów do Niemiec podczas wojny.

Obecnie Sojusznicza Rada Kontroli, jako kurator narodu niemieckiego, ustala rozrachunki z krajami neutralnymi. Przyszła też kolej na Hiszpanię i zobowiązania Franco.

Zarządowi powierniczemu, składającemu się z przedstawicieli Wielkiej Brytanii, Francji i Stanów Zjednoczonych rząd Hiszpański udzielił gościny w budynku ambasady niemieckiej w Madrycie. Rząd hiszpański „nie uznał" jeszcze tego zarządu powierniczego w komplecie z uwagi na przedstawicielstwo Francji. Amerykanie i Brytyjczycy nalegają na pozostanie przedstawiciela Francji w zarządzie powierniczym, a rząd Franca sprzeciwia się temu, aż do czasu podjęcia z Francją normalnych stosunków dyplomatycznych. Jednak, nie licząc się z zastrzeżeniami Hiszpanii, zarząd powierniczy rozpoczął już swoje prace.

Z oficjalnego źródła podają, że niemiecki majątek w Hiszpanii oceniany jest na 4.000.000 dolarów.

Strajk w Paryżu

PARYŻ, 21. 9. (RDF). Jak donoszą z Paryża, 100.000 urzędników państwowych zastrajkowało, domagając się podwyżki płac. Zgromadzenie Narodowe przyznało strajkującym jednorazową renumerację. Gabinet francuski odmówił żądaniom strajkujących.

De Gaulle i demokracja

LONDYN, 21. 9. (BBC). Jak donoszą z Paryża w związku z czwartkowym oświadczeniem generała de Gaulle, wywołało ono rozłam wśród zwolenników generała de Gaulle, oraz nieporozumienia między de gaullistami a partią postępowo-katolicką. Premier Bidault w związku z tym miał oświadczyć, że polityka jego partii nie ulegnie zmianie w związku z atakiem de Gaulle'a na projekt nowej konstytucji. Minister Bibault oświadczył, że na najbliższym zebraniu Konstytuanty postawił wniosek o votum zaufania dla rządu.

Przywódca socjalistów Leon Blum wyraził się, że naród będzie miał okazję wybrać między rządami demokratycznymi, a osobistymi generała de Gaulle'a.

Dwa warunki socjalistów włoskich

RZYM. (SAP) Według uchwały powziętej przez socjalistyczną grupę parlamentarną, socjaliści włoscy zostaną w rządzie, jeśli będą mieli pewność, że projektowane zarządzenia, zapewniające bezpieczeństwo Republice i zarządzenia ekonomiczno - finansowe, będą przeprowadzane zgodnie z wypowiedziami partii socjalistycznej.

Degrelle w Ekwadorze

LONDYN. 21. 9. (BBC) - Według krążących pogłosek Degrelle miał wylądować w ostatnich dniach na terytorium Equadoru. Minister spraw zagranicznych Equadoru został o tym fakcie zawiadomiony.

Terror na terror

»Nadżada«, najpotężniejsza z trzech arabskich armii, oddała się w środę do dyspozycji arabskiej egzekutywy, »w celu bezpośredniej akcji zwalczania żydowskiego terroryzmu«.

Według wiarygodnych źródeł arabskich, przywódca Nadżady, Mohamed Nimer Huwari, zawiadomił egzekutywę arabską, że jego siły zbrojne »gotowe są walczyć z żydowskim terroryzmem wszystkimi rozporządzalnymi środkami dlatego, że zwrócili się otwarcie przeciw Arabom.

Mohamed Nimer Huwari jest czołowym prawnikiem w Jaffie, był przedtem nauczycielem matematki, a w latach 1936—39 był wojownikiem rewolucjonistą. Siły jego oceniane są na 25.000 a połowa z nich ma być uzbrojona w broń. A hasłem »arabska ziemia dla Arabów«.

»Nadżada« ma oddzielną organizację dla chłopców od lat 16 i starszych Armia Nadżada składa się głównie z piechoty, lecz posiada jeden korpus na wielbłądach, jeden oddział kawalerii, trzy kompanie marynarzy ze sprzętem nadrzecznym w rejonie Haify, Jaffy i nadbrzeżnych wsi oraz lotnictwo z pilotami i mechanikami, lecz bez samolotów.

Druga z arabskich armii jest Putuwah o stanie liczebnym o połowę słabszym. Putuwah została zorganizowana i jest kierowana przez brata Wielkiego Muftiego, Dżamal Husseina Paszę.

Mordują młodzież Hiszpanii

PRAGA, 21. 9. (SAP). Komitet Wykonawczy czechosłowackiej federacji młodzieży ogłosił protest przeciwko mordowaniu młodych demokratów hiszpańskich przez sądy Franco.

Federacja apeluje do młodzieży całego świata, by skończyć z reżimem, który w Hiszpanii zagraża pokojowi i demokracji światowej.

W strefach okupowanych

LONDYN, 21. 9. (BBC). Dowództwo brytyjskiej strefy okupacyjnej opublikowało dane, dotyczące handlu w tej strefie. Według tych danych brytyjska strefa okupacyjna dostarcza żelazo i stal radzieckiej strefie wzamian za zboże i opał.

Oświadczono ponadto o ograniczeniu, repatriacji Niemców z Polski. Według ostatnich zarządzeń do brytyjskiej strefy okupacyjnej ma być przyjmowane nie więcej, niż 2 pociągi repatriantów.

W brytyjskiej strefie okupacyjnej wydano ustawę o reformie rolnej, która przewiduje w związku z wielkim napływem repatriantów budownictwo domów mieszkalnych na terenie majątków skonfiskowanych obszarnikom członkom byłej armii niemieckiej, oraz zbrodniarzom wojennym.

Rekord szybkości

MUROC W KALIFORNII (SAP) Amerykańska armia lotnicza donosi, że samolot „Thunderbolt P. 84" osiągnął rekord szybkości — przelatując 990 kilometrów na godzinę.

Rekord ten został ustalony tego samego dnia, kiedy Anglicy ogłosili, ze jeden z ich aparatów „Meteor" osiągnął 985 kilometrów na godzinę.

Rekord amerykański nie został oficjalnie zatwierdzony

BIAŁE NIEWOLNICE

Jak żyją Polki w strefie amerykańskiej Niemiec

— Jestem z miasta Łodzi — powiedziała mi Krystyna. Zostałam wywieziona do Niemiec w roku 1943. Nie miałam jeszcze 16 lat. Wzięli mnie podczas łapanki w Warszawie i zawieźli do fabryki chemicznej w Saksonii. Pracowałam ciężko. Niemcy, tak mężczyźni jak i kobiety traktowali nas jak bydło, pomimo, że pracowaliśmy od 12 do 15 godzin dziennie. Kiedy armie alianckie zaczęły bić Niemców, serca robotników polskich rosły z radości, a kiedy wojska amerykańskie wyzwoliły nas z niewolnictwa szaleliśmy ze szczęścia i każdy robotnik polski myślał o jednej rzeczy: jakim sposobem dostać się czym prędzej do kraju.

NICZYM AGENCI GOEBBELSA

— Ale szybko nastąpiło coś, czego dotychczas nie potrafię zrozumieć. Niemal w ślad za wojskami wyzwoleńczymi, jak cienie wkleili się panowie w mundurach polskich, którzy zaczęli przemawiać do nas tym samym językiem, jakim przemawiali agenci Goebbelsa kiedy nas namawiali do podpisania list Volksdeutschów. Niestety, dużo kobiet uwierzyło tym panom, iż za to, że pracowały w fabrykach niemieckich, gdy stopa ich stanie na ziemi polskiej, zostaną.., zesłane na Sybir.

ŚLISKA DROGA

Ofiarami tej haniebnej propagandy padły dziesiątki tysięcy robotników polskich, którzy obecnie demoralizują się po różnego rodzaju obozach. Panowie oficerowie z pod znaku Bora i Andersa przy pomocy kłamstw zdołali skupić wokół siebie pewną część byłych niewolników z fabryk niemieckich, których pchnęli do innego rodzaju niewolnictwa. Obok t. zw. kompanij wartowniczych będących dziś w całych Niemczech synonimem band awanturniczych, zaczynają obecnie nabierać złej famy t. zw. kompanie robotnicze, składające się z dziewcząt w wieku od 16-tu do dwudziestu kilku lat.

Kompania taka, licząca około 200 młodych dziewcząt polskich znajduje się w Frankfurcie w strefie amerykańskiej. Warunki pracy wymienionych dziewcząt prowadzą niechybnie do rozpusty i prostytucji.

GŁÓD — CZY 6 KM. DROGI?

Dziewczęta polskie, które brutalnie wyrwane zostały z domów rodzicielskich przez Niemców, pracują dziś u Amerykanów w gorszych warunkach niż Niemki. Polki zatrudnione są jako służące i kelnerki w kwaterach Amerykanek. Mieszkają one w brudnych barakach, odległych o trzy kilometry od miejsca pracy, po kilkanaście w jednej izbie. Ażeby być na czas przy pracy, Polki muszą zjeść śniadanie o godz. 6 rano, obiad o godz. 10.30, a kolację o godz. 4. Dotychczas Polki jadały z tej samej kuchni co Amerykanki, ale widocznie ktoś był zdania, iż jedzenie to było za dobre i utworzono dla nich specjalną kuchnię, odległą o trzy kilometry od miejsca pracy, gdzie menu składa się przeważnie z konserw. Ażeby zjeść obiad dziewczęta muszą zrobić sześć kilometrów pieszo a potem broń Boże nie spóźnić się do pracy.

— [illegible] aniżeli biegać 6 kilometrów — powiedziała z westchnieniem Krysia.

Przeciętny zarobek dziewczyny wynosi około 20 marek miesięcznie (za paczkę papierosów na czarnym rynku płaci się 80 marek). Polki nie otrzymują przydziałów ubraniowych. Dostają niekiedy tak zwane prezenty w postaci starych bucików, lub używanych części garderoby. Trzy paczki papierosów i kilka czekoladek, jakie dziewczyna otrzymuje tygodniowo musi schować na kupienie w drodze wymiennej koszuli lub pary pończoch.

„NARZECZONY" ZA SIÓDMĄ GÓRĄ ..I STRASZAK SYBIRU

W tych opłakanych warunkach materialnych każda niemal z wymienionych dziewcząt musi mieć swego „narzeczonego", a gdy jeden wyjeżdża musi szybko szukać innego.

— A co potem? — zapytałem młodą Łodziankę, która „ma już takie szczęście, że każdy jej narzeczony wraca do Ameryki".

— Potem? — odpowiedziała mi — to mnie mało obchodzi, wolę to życie, niż sybir...

Oto dzieło naszych „patriotów" z Londynu i z Włoch. Czas aby tej haniebnej pracy położyć kres zanim reszta naszej młodzieży w Niemczech nie zejdzie na drogę prostytucji i przestępczości.

H. Z.

Rozmaitości

PAPIEROWE ŚCIEŻKI, — drogi dla samolotów, rozpościela się w aedromach w U. S. A., wszędzie tam, gdzie trzeba szybko lotnisko uruchamiać. Taka droga składa się z jednej warstwy tkaniny bawełnianej, umieszczonej pomiędzy dwoma warstwami papieru, napojonego bitumem. Grunt pod takim chodnikiem jest zawsze suchy, ponieważ napojony papier nie przepuszcza wilgoci i droga może być używana do wzlotów.

Przed rozesłaniem ścieżki niweluje się starannie pod nią grunt, potem grunt ten walcuje się kilkakrotnie, polewa się jeszcze specjalnym płynem i dopiero kładzie się chodnik. Chodnik trzeba znowu walcować parokrotnie zapomocą walca [illegible] droga gotowa. Nie biorąc pod uwagę czasu potrzebnego do niwelacji, można śmiało powiedzieć, że cały czas potrzebny do przełożenia drogi szerokości 30 × 100 m. wynosi około 15 godzin.

MIKROSKOPY ELEKTRONOWE, które są ciągle w stadium doskonalenia, zajęły przodujące miejsce we wszystkich gałęziach przemysłu i nauki. Otrzymuje się dzięki nim powiększenia dochodzące do 100.000 i 200.000 — rekordowe powiększenia otrzymywane dotąd przy pomocy mikroskopów optycznych są poprostu znikome.

Przedmiot badany w mikroskopie elektronowym poddaje się bombardowaniu przez elektrony, które przechodzą przez ten przedmiot, zachowując jego wyobrażenie. Obraz powiększa się następnie tysiąckrotnie za pomocą specjalnych soczewek.

Wystarczająca produkcja szczepionek

W dniu 17 września rb. obradował w P. Z. H. (Państwowy Zakład Higieny) zjazd kierowników zakładów, produkujących szczepionki i surowice, który opracował produkcję szczepionek na rok 1947. Produkcja ta zaspokoi w całości potrzeby naszego rynku wewnętrznego. W 1946 r. przeprowadzono cały szereg badań laboratoryjnych, w wyniku których rozpocznie się produkcję całego szeregu nowych szczepionek, np. przeciw durowi brzusznemu.

Uczeni amerykańscy zaproszeni do Polski

Jak się dowiaduje SAP, Rektor Uniwersytetu Warszawskiego prof. Pieńkowski podczas swego pobytu w Stanach Zjednoczonych zaprosił przedstawiciela Fundacji Rockefellerowskiej do odwiedzenia Polski i zapoznania się z ciężkimi warunkami pracy polskich uczonych. Przyjazd amerykańskich gości spodziewany jest w październiku tegoż roku.

Ze świata nauki

Malaria uleczalna!

Malaria jest chorobą ciepłych klimatów. Symptomy jej nie są zbyt groźne: silne dreszcze, drżenie i poty. Mimo, że dla nas, Europejczyków jest chorobą egzotyczną, to dla statystyków przedstawia się ona jako jedna z najuciążliwszych i najpowszechniejszych chorób ludzkości. Rocznie cierpi na nią chronicznie lub okresowo 800 milionów ludzi.

O malarii (wywołanej przez ukłucie komara) jest mowa pono w księgach biblijnych. Wspomina o niej ojciec historii greckiej Herodot. Prawdopodobnie ona zgubiła i wyniszczyła Mayów w Środkowej Ameryce, a także dała się we znaki — Grekom pod Troją.

W wiekach średnich malaria szalała tak samo jak w starożytności. Słynne błota pontyjskie (we Włoszech koło Rzymu) zabierały setki ofiar. Alaryk umarł na nią w r. 410 po Chr. W r. 1167 ona zdziesiątkowała armię Fryd. Barbarossy i ogołociła Rzym z połowy mieszkańców. W latach 1557/8 panowała tak powszechna epidemia malaryczna, że za cud lub bezczelność rodem z diabła uważano brak jej u kogokolwiek.

Jako lekarstwa używano chininy. Legendarna jest opowieść o sprowadzeniu tego leku z Peru do Europy. Pierwsza lub druga żona Don Fernanda de Cabrera, wicekróla Peru, zapadła na ciężką niedomogę. Lekarz przyboczny leczył ją proszkiem z drzewa quina-quina. Przybywszy do Hiszpanii w r. 1640 przywiozła wicekrólowa również swą podręczną apteczkę. Proszek quina-quina został nazwany „korą księżniczki", a potem „korą jezuitów", gdyż ci ostatni pełnili funkcje samarytańskie, a jako misjonarze poznali jego właściwości lecznicze. W 19 w. za radą James Johnsona zaczęto stosować upływ krwi (gdyż chinina nie zawsze była skuteczna). Na nieszczęście Johnson zdobył sobie popularność i rezultaty tego były opłakane. Śmiertelność wzrosła dziesięciokrotnie.

Równocześnie wiek 19-ty przyniósł badania naukowe nad bakterią malarii. Meckel w 1847 r. odkrył plamki w komórkach krwi, zaś Laweran chirurg francuski, wykazał w r. 1880, że plamki owe to żywe mikroby, poruszające się z niezwykłą szybkością. Anglicy przebywający w koloniach, (Somali i Indiach) sprawdzili, że te same bakterie znajdują się w żołądku pewnego komara. Lekarz-major Ross stwierdził, że ukłucia tego komara powodują gorączkę malaryczną. Zaś Manson i Mac Callum (Amerykanin) opracowali teorię „seksualnego cyklu" t. zn. w pewnych periodach komar wytwarzał bakterie i zarażał nimi pokłutych. W r. 1898 — Włosi: Grassi, Bastanielli i Bignami, potwierdzili tę teorię i zastosowali jej wyniki po raz pierwszy do leczenia ludzi.

Leczono nadal chininą-alkaloidem, wyciągiem z kory drzewa „cinchona". Stworzono syntetyczne środki (atebrina i plasmochina). Lecz nie potrafiono wyleczyć choroby. Zdołano osiągnąć tylko tyle, że symptomy były słabsze i choroba „uciszała się". Dopiero ostatnio w Ameryce i Anglii odkryto po wielu próbach nowy środek: paludrinę (od „palus" po łacinie bagno), która podobno leczy malarię nie pozostawiając po niej śladów.

[illegible]

Ograbiony dom Paderewskiego

Jak podaje „Daily Mail", zainteresowano się obecnie pozostawionym w Szwajcarii majątkiem po Ignacym Paderewskim. Dziennik zapytuje, [illegible] stało się z pozostawionymi przez zmarłego rzeczami o bezcennej [illegible]tości.

Willa, w której mieszkał Paderewski w Morges, miała być przemieniona na stałe muzeum pamiątek po [illegible].

W istocie willa znajduje się w [illegible] płakanym stanie, a wszystkie w[illegible]ściowe rzeczy zginęły.

Uchwała podkomisji KRN

Jak wygląda projekt ordynacji wyborczej

Uchwalony przez podkomisję KRN projekt ordynacji wyborczej do Sejmu Ustawodawczego przewiduje, zgodnie z konstytucją, dokonanie wyboru ogółem 444 POSŁÓW, z czego 372 Z LIST OKRĘGOWYCH I 72 Z LISTY PAŃSTWOWEJ

KTO BĘDZIE MÓGŁ WYBIERAĆ I KTO BĘDZIE MÓGŁ BYĆ WYBRANY

CZYNNE PRAWO WYBORCZE przysługuje osobom, które w dniu ogłoszenia zarządzenia o przeprowadzeniu wyborów mają ukończonych lat 21. Wykluczone od głosowania są osoby pozbawione zdolności do działań prawnych, sądownie pozbawione praw, oraz te, które w czasie okupacji zgłosiły swą przynależność do narodowości niemieckiej, albo też podlegają, w myśl przepisów prawa odpowiedzialności za odstępstwo od narodowości polskiej, względnie które współpracowały gospodarczo z okupantem.

Drugą kategorię wykluczonych od głosowania stanowią ci, którzy związani są z podziemnymi organizacjami faszystowskimi lub bandami, dążącymi do obalenia demokratycznego ustroju Państwa Polskiego.

BIERNE PRAWO WYBORCZE przysługuje osobom, które ukończyły lat 25 i posiadają prawo głosowania. W drodze wyjątku prawo wybieralności może być przyznane przez Państwową Komisję Wyborczą osobom młodszym, o ile mają one szczególne zasługi w walce z okupantem lub też w dziele odbudowy kraju.

Osoby przebywające zagranicą mają prawo wybieralności tylko wówczas, gdy przebywają tam za zezwoleniem właściwej władzy.

Funkcjonariusze państwowi i samorządowi otrzymują z chwilą wyboru na posła urlop na czas trwania mandatu poselskiego. Nie dotyczy to jednak ministrów, wiceministrów, dyrektorów departamentu, kierowników samodzielnych urzędów, wojewodów, wicewojewodów oraz nauczycieli szkół wyższych.

KALENDARZYK WYBORCZY

Następnego dnia po rozpisaniu wyborów następuje wyznaczenie Generalnego Komisarza Wyborczego spośród sędziów Sądu Najwyższego. W ciągu dwu dni ma być powołana Główna Komisja Wyborcza, złożona z 6-ciu członków klubów poselskich KRN, po jednym z każdego. Siódmego dnia następuje utworzenie Okręgowych, a 14-go dnia Obwodowych Komisyj Wyborczych. W 20 dni po rozpisaniu wyborów mają być ukończone spisy wyborców. W 25-tym dniu następuje ogłoszenie plakatami podziału okręgów na obwody, liczby posłów przypadających na okręg, lokali wyborczych itd. W ciągu 7-miu dni, od 31 dnia do 38 po rozpisaniu wyborów, listy wyborców zostaną wyłożone do wglądu. Do 50-go dnia mają być rozpatrzone wszelkie zażalenia i dokonane ewentualnie zmiany w spisach wyborców.

Jednocześnie nie później niż na 3[illegible] dni przed terminem dokonania wyborów mają być zgłoszone do Okręgowych Komisyj Wyborczych listy kandydatów na posłów. Lista musi być zgłoszona przez co najmniej 100 wyborców, przy czym jeden kandydat może być zgłoszony najwyżej w trzech okręgach.

LISTA PAŃSTWOWA

Na 12 dni przed wyborami nastąpi ogłoszenie list wyborczych przez rozplakatowanie afiszów.

Co do listy państwowej, z której rozdzielonych będzie 72 mandaty poselskie, to zgłoszenie jej musi nastąpić nie później, niż na 40 dni przed dniem wyborów. Lista taka podpisana być musi co najmniej przez 500 wyborców i to z dwu okręgów. Liczba kandydatów umieszczonych na tej liście nie może przekraczać 120.

Po ustaleniu wyników wyborów we wszystkich okręgach Państwowa Komisja Wyborcza dokonuje stosunkowego podziału 72 mandatów z list państwowych.

W podziale mandatów uczestniczą tylko te listy państwowe, które z przyłączonych do nich list okręgowych przeprowadziły kandydatów w co najmniej 6 okręgach.

Zagadnienie pierwszorzędnej wagi

Uregulowanie sprawy płac

Jednym z najważniejszych problemów, który wysunął się na czoło zagadnień naszego wewnętrznego życia narodowego, od pierwszych dni wyzwolenia, stało się zagadnienie uregulowania sprawy płac. Ze zrozumiałych zupełnie względów w okresie powstawania naszego odrodzonego organizmu państwowego wytworzyły się najprzeróżniejsze anomalie w dziedzinie płac. Dotyczyły one wszystkich form pracy, przemysłu, administracji państwowej, instytucji użyteczności publicznej, samorządu itd. Sprawa uregulowania zagadnienia płac, jak zwykle długo była omawiana, wielokrotnie podejmowana do opracowania i kończyła się, ku utrapieniu poszkodowanych, półśrodkami.

W końcu jednak została powołana Mieszana Komisja Płac, która wreszcie ruszyła to zagadnienie z miejsca. Zakończyła ona obecnie pierwszy etap swych prac, ustalając możliwą do zrealizowania podwyżkę płac, nie naruszającą równowagi gospodarczej kraju. Zasadniczo projekt przewiduje podwyżki w wysokości 20% ogólnego funduszu płac. Istota zagadnienia polega jednak nie tylko na zwiększeniu ogólnie przewidzianej sumy na fundusz płac, lecz na właściwym rozprowadzeniu tych sum wśród wszystkich pracujących.

Dotąd istniały tak poważne dysproporcje w uposażeniu w poszczególnych gałęziach przemysłu, między przemysłem a administracją, dalej istniały te dysproporcje w poszczególnych gałęziach pracy. Dysproporcja między najniższym zarobkiem a najwyższym, często na terenie tego samego zakładu pracy była tak rażąca, że wywoływała słuszne oburzenie gorzej opłacanych. Generalna podwyżka nie rozwiązałaby zagadnienia. Obecnie przewidziana podwyżka w pierwszym rzędzie podniesie w największym stopniu zarobki najniższe.

W konsekwencji te grupy uposażeniowe, które dotąd kroczyły na czele — nie otrzymają żadnej podwyżki. Jednocześnie opracowano maksymalną granicę płac dla dyrektorów i wyższych urzędników. Proponuje się wprowadzenie zakazu kumulacji posad. Wyjątkowo tylko będzie można [illegible]wać dwie posady.

W szczegółowym rozbiciu plan podwyżek przedstawia się w sposób następujący:

Hutnicy uzyskają — 20% podwyżki, metalowcy przeciętnie około 18%, kolejarze i pocztowcy od 25% do 30%. Fundusz płac urzędników państwowych zostanie podwyższony o 20%. Ze względu na to, że lepiej uposażone grupy nie będą objęte podwyżką, nauczyciele i urzędnicy terenowi otrzymają od 20% do 40% podwyżki. Zostaną z nimi zrównani urzędnicy samorządowi, dotąd posiadający dużo niższe uposażenia. Poważna podwyżka przewidziana jest dla urzędników leśnych i rolnych.

Mieszana Komisja Płac opracowała także nowe tabele płac, przyjmując za punkt wyjścia najniższą stawkę osiem złotych za godzinę dla robotnika niewykwalifikowanego. Najniższa płaca etatowego pracownika państwowego wyniesie 2.000 zł.

Z pewnością nie wszędzie uda się odrazu przeprowadzić zmiany. Nie jest też możliwe obecnie usunięcie wszystkich nieuzasadnionych różnic i całkowite przeprowadzenie regulacji zagadnienia płac. Jednak projektowane podwyżki, zmiany i reformy prowadzą do poważnego wzrostu płac realnych i stanowią duży krok naprzód w dziedzinie wyrównania istniejących rozpiętości w zarobkach oraz zaprowadzenia prawidłowego systemu płacy i pracy.

A. R.

OM TUR-owcy w trosce o młodzież rzemieślniczą

Uczestnicy Odprawy przewodniczących i sekretarzy Komitetów Wojewódzkich OM TUR, odbytej w dn. 16 i 17 bm., w trosce o interesy młodzieży rzemieślniczej uchwalili następującej treści rezolucję:

„Zebrani na konferencji w K. C. OM TUR w Warszawie w dn. 16 i 17 września rb. przedstawiciele Wojewódzkich Komitetów Organizacji Młodzieży TUR, po zapoznaniu się z uchwałami Zjazdu Rzemiosła Polskiego, stwierdzając, że w dobie obecnej, gdy całe społeczeństwo polskie w jak najszybszym czasie dąży do wyrównania zniszczeń powstałych na skutek wojny i okupacji, należy przede wszystkim otoczyć młodzież szczególną opieką. Młodzież częściowo zatrudniona w przemyśle znalazła zrozumienie swych potrzeb. Natomiast uchwały Zjazdu Rzemiosła nietylko nie regulują zadań po linii interesów młodzieżowych, ale nawet przeciwnie, starają się hamować osiągnięcia socjalne na tym polu.

Wobec powyższego, zebrani na konferencji domagają się:

1) Ścisłego przestrzegania dekretu z dnia 29. IX. 1945 r.;

2) Maksimum nauki (praktyki) w zawodzie 2 do 3 lat;

3) Zaliczenie lat praktyki nabytej w czasie okupacji;

4) Dopuszczenie do egzaminów czeladniczych uczniów poniżej 18 lat;

5) Wprowadzenie w życie dekretu o urlopach dla młodzieży pracującej, a mianowicie: 14 dni po pół roku pracy, 2- dni po roku plus przy zbiorowych urlopach przedłużenia urlopu o 5 dni;

6) Udzielania urlopów w czasie ferii szkolnych;

7) Ustalenia dolnej granicy płac dla młodzieży pracującej w rzemiośle na poziomie płac w przemyśle;

8) Dożywianie młodzieży pracującej w rzemiośle;

9) Zaopatrywanie młodzieży pracującej w ubrania i przyrządy ochronne, potrzebne do wykonywania pracy w danym zawodzie;

10) Pokrywania przez pracodawców opłat szkolnych i wydatków na pomoce szkolne.

ULICAMI KRAKOWA

„Mogilskastrasse"

Niemożliwe! Od trzech niedziel nie byłem w barze pod »Kogutkiem«, grypy także nie mam odkąd dostał ją mój sąsiad i w o oczach mi się chyba nie mieni, kiedy ostatniego górala rozmieniłem na drobiazg. A jednak!

Nie da rady! Fatamorgana — pomyślałem w najdalszym zakątku mózgu, szczypiąc się w lewe udo na wszelki wypadek. W końcu dobrnąłem do wozu przez pustynny huragan kurzu i śmieci. Jeszcze na stopniu przemknęło mi przez myśl błyskawicą — a może w przedziale znowu sznur oddzielający część dla »Herrenvolku«?

Ruszyliśmy. Trzeba było sprawdzić w kieszeni »kennkartę« na wypadek łapanki. Jeśli a więc jedziemy panie konduktorze, Mogilskastrasse, gerade aus.

Jedziemy. Pod oknem starszy facet drzemie nad artykułem o procesie norymberskim, na skrzyżowaniu uśmiecha się zgrabna milicjantka. Patrzę na drzemiącego obywatela, na wymowny tytuł dziennika, a nad głową kołysze się oświetlony napis »Mogilskastrasse«.

Było mi niewyraźnie. Wysiadłem. Na kiosku afisz z wyrokiem Najwyższego Trybunału Narodowego na Amona Goetha. Ucieszyłem się nagle. Dwójka Nr. 84 odjeżdżała z oświetlonym szyldem w mroczną czeluść ulicy, w Mogilskastrasse. Nie mogłem oderwać od niej oczu. Kochamy pamiątki, kochamy przyzwyczajenie. — Jest tabliczka niech wisi. Może jakiś zabłąkany »foksa« znajdzie w niej drogowskaz do wspomnień.

No i jak nie miałem wątpić pod »Śpiewającą Rybkę« na dwa dalekobieżne. Byle tylko dalej od tych czasów, od »kennkarta, od łapanki, od »burgu« i Mogilskastrasse.

Źle skończył się tydzień. Spod Rybki pójdę pod »Kogutka« i znowu będzie mnie boleć wątroba. Jutro stanowczo przejdę na wodę sodową i dlatego to smutny bardzo smutny felieton o podróży na »Mogilskastrasse«.

(KIM)

Teatry młodych rozpoczynają pracę

Kraków jest pierwszym miastem w Polsce, które rozwiązało problem teatrów dziecięcych i młodzieżowych. Zespoły aktorskie takie jak „Wesoła Gromadka" i „Groteska" przystosowują swój repertuar teatralny głównie do zainteresowań młodzieży i dzieci.

Dla najmłodszych obywateli miasta Krakowa przedstawienia dawać będzie nadal „Wesoła Gromadka" pod kierownictwem artystycznym M. Biliżanki i Zofii Mysłakowskiej, natomiast dział literacki objęła w bieżącym roku A. Świrszczanka. Jest to jak wiemy teatr R. T. P. D.

„Groteska" — teatr lalki — w dalszym ciągu pokazywać będzie kukiełkę-aktora najbardziej czarującego dzieci. Nad pedagogiczną linią tego teatru czuwać będzie osobiście wybitny pedagog prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego dr. Szuman.

W gmachu teatru „Groteska" występować będzie również Teatr Rapsodyczny ze swoim programem z dziedziny literatury. Opracowanie artystyczne spoczywa w rękach M. Kotlarczyka. Obecnie spodziewamy się wystawienia m. in. piosenek żołnierskich z tej wojny. Dr. Kotlarczyk zamierza utworzyć specjalne studium dla swojego teatru w lokalu dawnego studium „Galla", który objął teatr państwowy w Gdyni.

Przy ul. Basztowej 6 powstanie nowy teatr p. n. „Niebieskie migdały". Podobnie jak „Groteska" dawać będzie widowiska lalkowe i eksperymentalne. Jest to kontynuacja Teatru Polskiego, powstałego w czasie wojny w Azji w Samarkandzie. Kierownictwo obejmie Z. Killian-Stanisławska.

AKADEMICY NA SCENIE

Międzyuczelniana Centrala Akademicka podjęła obecnie starania w kierunku reaktywizacji Polskiego Teatru Akademickiego który chlubnie zapisał się w naszej przeszłości aktorskiej i przejmuje agendy krakowskiego Teatru Akademickiego — „Rotunda".

Delegacja nowopowstającego teatru udała się do tow. Premiera Osóbki-Morawskiego z prośbą o przyjęcie protektoratu.

Główną linią programu Polskiego Teatru Akademickiego będzie wystawianie utworów związanych z kultem i obrzędkami słowiańskimi, oraz repertuar staropolski.

Wyróżnienie polskiego uczonego

(PAP). Wybitny antropolog polski, prof. Kazimierz Stołyhwo, wziął udział w pierwszym powojennym zebraniu stałej międzynarodowej rady kongresowej do spraw antropologii i etnologii, które odbyło się w Oxfordzie i Londynie.

W ramach obrad prof. Stołyhwo zgłosił szereg komunikatów naukowych, będących rezultatem badań i prac antropologicznych w okresie wojennym. Osiągnięcia polskiego uczonego spotkały się z żywym zainteresowaniem uczonych zagranicznych. Uchwałą rady prof. Stołyhwo mianowany został kierownikiem międzynarodowej komisji do badań wpływu środowiska i dziedziczności na różne cechy antropologiczne. Ośrodkiem tych badań i siedzibą komisji będzie Zakład Antropologii U. J. w Krakowie.

Wizyta ambasadora Szwajcarii

(B. g.) W dniu dzisiejszym przyjeżdża do Krakowa szwajcarski ambasador Ganz ze swą małżonką. Celem jego wizyty jest skontaktowanie się z krakowską kolonią szwajcarską, oraz zwiedzenie zabytków Krakowa i okolicy.

Czeski uczony w Krakowie

(Bg). W tych dniach bawił w Polsce prof. prehistorii Uniwersytetu Praskiego dr Philip w celu nawiązania bliższego kontaktu z kołami naukowymi Polski.

Po kilku dniach pobytu w Poznaniu oraz Biskupinie, prof. Philip udał się do Krakowa. Interesowały go przede wszystkim sprawy muzeum archeologicznego przy Polskiej Akademii Umiejętności, oraz wykopaliska w Igołomii i na Skałce, które zwiedził osobiście w towarzystwie prof. prof. dr. Reymana, rektora Szyszko-Bohusza i dr. Lejczyka.

Głównym jednak celem pobytu uczonego czeskiego w Polsce było porozumienie się z polskimi prehistorykami w sprawie postawienia kwestii kultury łużyckiej we właściwym świetle naukowym.

Młodzież robotnicza na Akademii Górn.

(PAP) Utworzony w ubiegłym roku akademickim rok wstępny przy Akademii Górniczej w Krakowie ukończyło 40 słuchaczy, górników i hutników, skierowanych przez poszczególne zakłady pracy lub Zjednoczenia Przemysłu.

Słuchacze roku wstępnego wykazali zadawalający poziom naukowy, tak, że mimo pewnych braków w wykształceniu średnim, przystąpić mogą do studiów na wydziałach: hutniczym, górniczym i elektromechanicznym Akademii Górniczej. W nadchodzącym roku akademickim otwarty będzie nowy kurs wstępny, na który zgłosiło się ponad 60 słuchaczy.

ODCZYT POETY HEBRAJSKIEGO

Staraniem żydowskiej Partii Robotniczej »Haszomer Hacair« w Krakowie, odbędzie się w sobotę dnia 21 września br. o godz. 6.30 wieczór w lokalu, przy ul. Sarego 7/10, referat poety hebrajskiego z Palestyny *Benjamina Tennenbauma* na temat: »Nowa Kultura Hebrajska w Palestynie«. Wstęp wolny.

Wznowienie „Toski"

Po wystawieniu „Cyrulika Sewilskiego", w którym święciła zasłużenie triumfy Barbara Kostrzewska — słowik Warszawy, dyrekcja opery krakowskiej wznawia przedstawienia jednej z najpopularniejszych oper Pucciniego — „Toski".

To arcydzieło opery włoskiej wybrane przez dyrekcję jako pierwsze przedstawienie nowootwartej opery z początkiem ubiegłego miesiąca cieszyło się niezwykłym powodzeniem, a to przede wszystkim z powodu starannego skompletowania obsady ról z młodą i nieprzeciętnie utalentowaną artystką opery katowickiej — Jadwigą Lachetówną w roli tytułowej.

Dyryguje Walerian Bierdiajew (najpopularniejszy — obok Latoszewskiego, obecnego dyrektora Filharmonii poznańskiej — dyrygent w Krakowie).

Szkolenie nowych spółdzielców

Ruch Spółdzielczy bardziej niż jakikolwiek inny spośród stworzonych już i rosnących członów nowego ustroju woła o nowego człowieka, i tego nowego człowieka chce urobić przede wszystkim spośród młodzieży. To jest myślą przewodnią ruchu »spółdzielni uczniowskich«, będących przedszkolem kooperacji.

Związek Rewizyjny Okręgu Krakowskiego wspólnie z Kuratorium okręgu szkolnego, zorganizował 10-dniowy kurs dla uczestników z 16 powiatów woj. krakowskiego, przewidzianych na kierowników powiatowych wychowania spółdzielczego w spółdzielniach uczniowskich.

Uczestnicy kursu okazali duże zainteresowanie, to też wynik pracy kierownictwa i słuchaczy należy uznać za dobry. Wspomniany kurs, który został zakończony 20 bm. przeprowadzony został kosztem Zw. Rewizyjnego w pałacu ks. Czartoryskich w Woli Justowskiej, w którym obecnie mieści się ośrodek szkoleniowy związku.

NOWY OŚRODEK NAUKOWY

(PAP) Kuratorium Okręgu Krakowskiego reaktywowało Ośrodek Metodyczno-Naukowy Geografii Gospodarczej przy Państwowym Liceum Administracyjno-Handlowym w Krakowie. Zasięgiem pracy ogniska objęte zostały wszystkie szkoły zawodowe okręgu krakowskiego. Kierownictwo ośrodka objął prof. dr R. Mochnacki.

Ognisko stawia sobie za zadanie realizowanie zarówno celów naukowych jak i dydaktycznych, przyczym jako jedno z naczelnych zagadnień wysuwa poznanie struktury gospodarczej Polski powojennej, ze szczególnym uwzględnieniem Ziem Odzyskanych.

Owce niszczą lasy tatrzańskie

(IK.) W okresie wojennym stan pogłowia owiec w Tatrach wzrósł prawie czterokrotnie, dochodząc ostatnio do cyfry 25 tysięcy sztuk. Owce te wypasane na zboczach górskich i leśnych szlakach wyrządzają niepowetowane szkody w nowozałożonych kulturach leśnych i naturalnych odnowach. Zdewastowane przez okupanta lasy tatrzańskie nie mogą być na skutek tej właśnie plagi owiec przywrócone do pierwotnego swego drzewostanu.

Problem powyższy był swego czasu rozważany przez miarodajne czynniki administracyjne, przy czym podawano projekt wykorzystania dla celów wypasowych terenów połemkowskich, obfitujących w duże obszary łąk i pastwisk. Gospodarstwa połemkowskie miały zostać częściowo obsadzone przez górali, pochodzących z przeludnionych wsi górskich powiatów nowosądeckiego i nowotarskiego.

„ZYGZAKI HISTORII"

We wtorek dnia 24 września o godz. 8-ej wieczór w lokalu „Klubu Dziennikarzy", ul. Sławkowska 32, I p., wygłosi Marian Dienstl-Dąbrowa odczyt pt.: „Zygzaki Historii", ilustrowany 170 dokumentarnymi fotografiami, pochodzącymi z archiwów londyńskich i krajowych, które są wymowną ilustracją tragedii oraz ironii losów wojny z Niemcami.

Odczyt wtorkowy będzie inauguracją odczytów, które odbędą się na dochód Polskiego Czerwonego Krzyża w większych miastach Rzeczypospolitej.

WYSTAWA GRAFIKI POLSKIEJ

Od 23 września 1946 otwarta będzie w Bibliotece Jagiellońskiej (II p. sala 12) Wystawa współczesnej grafiki polskiej. Pokaz ten, planowany jeszcze na wrzesień 1939 r. będzie wyrazem wdzięczności dla polskich artystów grafików, którzy hojną ręką złożyli swe prace w darze na rzecz Gabinetu Rycin Biblioteki Jagiellońskiej, a zarazem będzie hołdem oddanym pamięci artystów pomordowanych przez Niemców lub zmarłych w czasie wojny.

Akademia Wychowania Fizycznego znów otwarta

W roku akademickim 1946/47 reaktywuje się Akademia Wychowania Fizycznego. Pierwszy rok studiów jest równoznaczny rocznemu kursowi wychowania fizycznego, który ma na celu w trybie przyspieszonym wyszkolić:

a) kierowników wychowania fizycznego dla Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego na różnych szczeblach organizacyjnych.

b) nauczycieli wychowania fizycznego dla wszystkich typów szkół średnich.

c) kierowników wychowania fizycznego dla związków sportowych, związków zawodowych, organizacji młodzieżowych i innych.

Po ukończeniu pierwszego roku studiów i rocznej pozytywnej pracy na odcinku wychowania fizycznego, absolwent rocznego kursu zostaje przyjęty na trzeci rok studiów w Akademii Wychowania Fizycznego.

Po ukończeniu trzeciego roku studiów, złożeniu wszystkich egzaminów oraz spełnieniu warunków wymaganych regulaminem Akademii, słuchacz może uzyskać stopień magistra wychowania fizycznego.

Warunki przyjęcia
wiek 18—28 lat,
matura licealna — bez egzaminu dojrzałości będą przyjmowani kandydaci, którzy wykażą się wybitną działalnością na terenie sportowym lub młodzieżowym i zobowiążą się uzupełnić studia,
dobry stan zdrowia,
usprawnienie fizyczne i znajomość sportów,
działalność w organizacjach sportowych i społecznych.
W roku bieżącym będą przyjmowani tylko mężczyźni.

Podania należy składać do dnia 15. 10. 1946 r. Adres: Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego — Warszawa, Al. Niepodległości 241.

Do podania załączyć:
1. dokładny życiorys,
2. świadectwo egzaminu dojrzałości lub ostatnie świadectwo szkolne,
3. metryka urodzenia,
4. zaświadczenie z pracy na polu wychowania fizycznego.

Po rozpatrzeniu podań kandydaci zostaną wezwani pisemnie na kurs eliminacyjny, który odbędzie się od 5.—10. XI. 1946 r. w Warszawie na Bielanach. Podania załatwione odmownie zostaną odesłane w tym samym terminie.

W czasie kursu eliminacyjnego zostaną przeprowadzone:
a) badania lekarskie,
b) egzamin sprawności fizycznej,
c) egzamin pisemny i ustny.

Rok akademicki rozpocznie się 15. XI. 1946 r. Studia w Akademii Wychowania Fizycznego są bezpłatne. Słuchacze będą mieszkać w internacie, gdzie otrzymają bezpłatne mieszkanie i wyżywienie.

Równocześnie zawiadamia się wszystkich byłych słuchaczy Akademii Wychowania Fizycznego, którzy nie ukończyli studiów na skutek wojny, że trzeci rok studiów w Akademii Wychowania Fizycznego zostanie uruchomiony w styczniu 1947 r. Termin składania podań 15. XI. 1946 r.

A jednak „ekstra-klasa" będzie

W 59-tym numerze „Startu" z dnia 20 bm. ukazał się interesujący i rozwiewający wszelkie wątpliwości, związane z zagadnieniem powstania „extra-klasy" piłkarskiej w Polsce, artykuł pióra tow. red. Maksymiliana Slattera, w którym czytamy między innymi:

„Na ostatnim posiedzeniu Zarządu PZPN uchwalono po referacie wiceprezesa Przeworskiego, zorganizowanie ekstraklasy piłkarskiej w Polsce. Ob. Przeworski opracowuje dwa projekty organizacji ekstraklasy, drogą mianowania i rozgrywek.

Dla nas wiadomość ta nie jest żadną rewelacją. Natychmiast po nadzwyczajnym walnym zgromadzeniu PZPN pisaliśmy o tym, że delegacja krakowska w przededniu tego zebrania uzgodniła z Prezydium PZPN wszystkie sprawy związane z reorganizacją piłkarstwa polskiego.

I to się właśnie nie podobało malkontentom i pseudosportowcom spod znaku przegranej Ligi.

Zapewnialiśmy na zasadzie źródłowych wiadomości, że powstanie ekstraklasy jest przesądzone, a tylko sposób jej powołania ma być uzgodniony".

NA WIOSNĘ 1947 r. „EKSTRAKLASA PRZYSTĄPI DO ROZGRYWEK.

„Ekstraklasa powstanie, jako wynik porozumienia delegacji krakowskiej z Prezydium PZPN, a w konsekwencji jako rezultat uchwały tego nadzwyczajnego walnego zgromadzenia PZPN, które rzekomo dało „nikły wynik", a które w gruncie rzeczy, jak słusznie to podkreślił „Przegląd Sportowy" i nasze pismo — przejdzie do historii piłkarstwa polskiego.

Ekstraklasa przystąpi do rozgrywek swoich na wiosnę 1947 roku, ale nie jako eksterytorialna, samodzielna Liga, nie jako państwo w państwie, ale jako podporządkowana całkowicie Zarządowi PZPN.

W związku z tym rozstrzygnięty zostanie na walnym zgromadzeniu PZPN w lutym przyszłego roku, również problem zawodowstwa i inne kwestie tema zagadnieniu pokrewne.

Decydować o tym będą ludzie, na których nie ciąży balast hołdowania tezom, nie mającym wiele wspólnego z ideowością w sporcie".

A więc „ekstraklasa" będzie. Powstanie w formie nowej, opartej na doświadczeniu ostatnich lat przedwojennych, kiedy to w związku z niedociągnięciami w lidze noszono się z zamiarem przeprowadzenia całego szeregu reform dla dobra polskiego piłkarstwa i dla podniesienia jego poziomu.

Wicemistrz Węgier w boksie remisuje w Bydgoszczy

Na stadionie miejskim w Bydgoszczy rozegrany został mecz bokserski między wicemistrzem Węgier, reprezentacyjną drużyną kolejarzy węgierskich Vasutasok, a zespołem KS „Zjednoczenie". W wadze muszej spotkali się Węgier Bednoy i bydgoszczanin Borowicz. Zawodnik węgierski przeważa w pierwszej i trzeciej rundzie. Sędzia uznał jednak walkę za nierozstrzygniętą. Również nierozstrzygnięta była walka bydgoszczanina Jóźwiaka w wadze koguciej z Węgrem Osz. W wadze piórkowej Hontwary już w drugiej rundzie pokonał Ratajczaka przez k. o. W wadze lekkiej Sowiński (Bydgoszcz) remisuje z Hortvarthem (Budapeszt).

Przekonywujące zwycięstwo w wadze półśredniej odniósł Wiliński w walce z mistrzem Węgier Szabo. Wiliński przeważał przez wszystkie trzy rundy.

Najpiękniejszą walką dnia było spotkanie w wadze średniej bydgoszczanina Rogowskiego z Kissem. Brawurowe ataki Rogowskiego zyskały sobie aplauz publiczności. W ostatnim spotkaniu w wadze półciężkiej Węgier Kapocsy pokonał na punkty Bednarza. W ten sposób mecz bez spotkania w wadze ciężkiej zakończył się remisem 7 : 7.

Zawodom przyglądało się około 6 tys. widzów.

Uwaga motocykliści

Dnia 29 bm. sekcja kolarska RKS Legja organizuje na torze KSCracovia zawody kolarskie za prowadzeniem motorów. W związku z tym organizatorzy zwracają się z prośbą do obywateli: Łazarskiego, Navratila, Gęballi Sędzimira, Bańdo, Litwina, Klugera, Nowaka, Witka, Wünscha i Kozaka, aby jako doświadczeni motocykliści w tego rodzaju konkurencji, byli uprzejmi wziąć udział w wyżej wymienionych zawodach.

Informacji — dla uzgodnienia terminu treningów, dopasowania rolek i t. d. — udziela kierownik sekcji ob. T. Drąg. Telefon 590-14.

EMERYCI BEZ WĘGLA

Emeryci ZUS. Zarząd Zrzeszenia donosi, że na starania czynione od dnia 13 maja br. w sprawie przydziału węgla dla naszych emerytów, Miejski Urząd Aprowizacji w dniu 10-go września odmówił przydziału węgla dla emerytów na podstawie zarządzenia Władz Centralnych. Węgiel otrzymywać będą jedynie posiadacze kart żywnościowych I kategorii.

Z powyższego wynika, że poszczególni emeryci muszą własnymi wysiłkami starać się o zaopatrzenie w węgiel na zimę. Żałować należy, że te czy też inne Władze tak późno zaznajomiły zainteresowanych i to najbiedniejszych ludzi o tej przykrej decyzji.

Życia OM TUR

Dnia 3 listopada b. r. odbędzie się w Warszawie ogólnopolski bieg na przełaj Klubów Organizacji Młodzieży TUR. Do tego czasu wojewódzkie wydziały sportowe OM TUR przeprowadzą wojewódzkie biegi na przełaj, w celu wyeliminowania najlepszych drużyn do biegu ogólnopolskiego.

Dekoracja oficerów radzieckich

W dniu 20. 9. 46 r. w Dowództwie Okręgu odbyła się dekoracja Srebrnymi Krzyżami Zasługi Wojennego Komendanta Miasta Armii Czerwonej ppłk. Strelzkozina Włodzimierza i jego zastępcy mjr. Niemirowskiego Borysa.

Dekoracji dokonał Dowódca O. W. gen. dyw. Więckowski, podkreślając w swym przemówieniu nierozerwalne węzły przyjaźni, łączące Armię Polską z Armią Czerwoną oraz serdeczną współpracę dekorowanych z władzami wojskowymi i cywilnymi na terenie miasta Krakowa.

W odpowiedzi głos zabrał mjr. Niemirowski, zwracając uwagę na konieczność ścisłego sojuszu i współpracy narodów słowiańskich jako najpewniejszą przeciwwagę podnoszącej się buty germańskiej i jej obrońców.

SZKOŁA DLA DOROSŁYCH

(o. d.) Z dniem 1 września br. Miejski Inspektorat Szkolny w Krakowie uruchomił przy publicznej szkole powszechnej Nr. 21 Państwową szkołę powszechną dla dorosłych.

W WALCE Z BANDYTYZMEM

W ciągu ostatniego tygodnia Wojska Wewnętrzne woj. krakowskiego przeprowadziły szereg udanych akcji w okolicach podgórskich, na terenach powiatów żywieckiego i nowotarskiego.

W wyniku tych akcji stoczono kilka potyczek z leśnymi bandami spod znaku NSZ, w czasie których unieszkodliwiono 21 bandytów. Kilku z nich zostało zabitych, wielu odniosło rany. Zdobyto znaczną ilość broni i amunicji.

NSZ rabuje paczki

Bandy NSZ-owskie urządziły w czasie od 1 lipca do 13 sierpnia 1946 r. napady na Agencje pocztowe Mętwica, Niedzica, Wiśniowa nad Wisłokiem, Józefów nad Wisłą, Moderówka; wreszcie na wagon pocztowy Gdynia—Białystok.

W czasie tych napadów bandy te zrabowały 89 paczek przysłanych z Ameryki dla podratowania rodzin emigrantów amerykańskich w Polsce.

Wydawana w Ameryce i na łamach NSZ stojąca prasa polsko-amerykańska, rzucająca oszczerstwa na polską pocztę, jego z pewnością nie napisze, że paczki tu i ówdzie giną, ale skutkiem rabunków band NSZ.

Remont szpitali

(o. d.) Przy ul. Wrocławskiej kończy się remont szpitala wojskowego, prowadzony przez Państwowe Przedsiębiorstwo Budowlane przy współpracy Wojska.

Przedsiębiorstwo prowadzi również odbudowę szpitala św. Łazarza, Dziecięcego Szpitala św. Ludwika, oraz prowadzi prace przy odbudowie Akademii Górniczej, które to prace przewidziane są na dłuższy okres czasu mimo, że rozpoczęto je zaraz po oswobodzeniu Krakowa. W tym roku rozpoczęto przebudowę drogi Kraków—Rzeszów i szereg innych mniejszych robót.

200 apteczek za lalki

(o. d.) Polski Czerwony Krzyż Okręgu krakowskiego wysłał do strefy brytyjskiej lalki w strojach regionalnych, wyrabiane przez swą placówkę przy ul. Straszewskiego 15.

Lalki za granicą są rozchwytywane ze względu na swój „egzotyczny" ubiór.

PCK otrzymał w zamian za to 200 apteczek, które przeznaczył dla kół młodzieżowych.

Nowy znaczek pocztowy

Z dniem 15 września 1946 r. wprowadza się do obiegu znaczek pocztowy dopłaty wartości 15 zł dla pobierania dopłat za nieopłacone lub niedostatecznie opłacone przesyłki pocztowe.

Znaczek przedstawia na tle brązowym rysunek trąbki pocztowej przeciętej błyskawicą. U góry zamieszczony jest napis »Poczta Polska« u dołu napis »Dopłata« zaś u dołu po obu bokach podana jest wartość znaczka »15 zł«.

Znaczek jest nieperforowany.

NIEURZĘDOWA TABELA WYGRANYCH

5-ty (ostatni) dzień ciągnienia I klasy 48 loterii

Wygrana 500 000 zł Nr 41525.

Wygrane po 100 000 zł NrNr 57591 65991.

Wygrana 50.000 zł. Nr 67065.

Wygrane po 20.000 zł NrNr 13879 38761 49145 77959 91656.

Wygrane po 10.000 zł NrNr 153 2531 8540 32875 35670 36262 41526 46892 66590 878 74613 81049 90795 91957 98538.

Wygrane po 5.000 zł NrNr 7709 11710 20316 30218 34959 41423 52582 57388 70839 72957 98868.

Wygrane po 2.000 zł NrNr 30992 31452 34620 35639 39702 43918 51908 53793 70742 74172 77271 81235 82182 89513 94147 95234 97117.

Wygrane po 1.500 zł NrNr 470 4763 7283 9579 10799 19014 25150 28130 29643 90939 31581 867 33918 34752 35945 38229 41145 44534 51635 53119 68258 665 76249 866 79678 83271 89078 90195 91043 93258.

Wygrane po 1.000 zł NrNr 15 582 1583 2699 2839 969 3187 723 4819 5186 264 660 674 780 874 6216 7038 665 9308 545 642 10289 398 538 837 11631 13047 14287 403 15186 829 17092 18204 19080 560 836 20547 710 21536 900 907 22047 292 23012 052 534 585 24353 25191 247 430 487 546 767 26153 488 706 27460 28244 549 29854 30075 219 466 484 492 647 741 31221 266 457 834 32432 690 785 33040 418 834 835 34475 629 748 982 35214 345 708 36626 38115 410 698 39018 341 383 40068 262 424 566 833 41265 619 834 868 872 42330 404 43169 252 256 290 411 44859 395 638 656 768 947 46101 119 908 49011 584 50221 519 51421 427 522 810 52967 53676 54101 133 249 55384 418 773 57311 931 59183 60028 445 489 61188 277 62396 504 847 63011 65067 340 432 817 66276 359 607 67189 812 862 69630 70479 687 71873 72526 947 73129 74292 924 75888 76067 211 77313 324 78207 383 550 552 865 989 79122 270 667 80210 81117 226 310 348 82052 672 807 998 916 83028 350 84506 717 85466 86588 87103 922 88008 134 238 432 89250 90167 241 93243 264 555 972 94033 347 491 725 95102 157 204 148 198 348 359 462 559 594 755 96237 518 647 97432 98189 99013 340 356 883 929.

Wygrane po 250 zł z III-go dnia ciągnienia

Wygrane po 250 zł NrNr 207 253 446 486 659 718 752 801 881 1007 317 320 428 529 530 635 663 755 941 2048 183 318 324 496 499 503 696 869 893 903 3084 085 190 222 288 322 359 366 488 531 611 639 657 693 732 841 4085 110 232 244 252 260 301 547 557 627 656 908 5010 304 533 561 686 816 827 846 890 957 968 987 6078 147 281 681 692 869 7268 356 468 652 781 864 8087 060 089 200 301 416 424 458 612 740 9108 126 584 650 665 673 692 837 10096 337 452 453 11020 158 528 582 586 909 912 12530 738 13167 187 235 430 449 579 781 948 14042 128 257 258 532 538 597 604 876 15012 128 144 246 294 331 372 650 971 16150 208 217 258 492 598 617 673 678 693 732 749 906 17038 198 511 593 666 851 867 18018 135 592 929 954 19000 178 289 524 563 771 966 999

20065 82 185 218 643 54 735 58 810 906 72 82 91 21291 313 56 74 417 502 66 76 614 97 758 973 22041 169 264 517 21 31 46 641 717 998 23044 437 67 645 86 774 926 24023 593 635 797 979 25124 333 42 508 35 94 638 935 9 26029 295 415 23 625 740 3 877 27241 9 307 69 427 742 28014 492 815 975 29032 60 274 305 66 465 661 829 951 30177 267 307 30 410 18 63 98 583 616 911 86 31017 249 61 338 63 437 44 512 700 817 65 985 32487 91 545 670 872 4 88 33000 004 31 56 91 151 203 22 306 48 430 8 646 94 786 99 870 3 961 79 34031 46 273 365 74 547 96 7 654 707 31 44 813 23 994 35223 48 87 389 543 7 77 806 13 955 98 36854 96 435 644 856 65 945 86 37046 97 153 225 53 75 301 14 485 500 610 58 948 9 75 38077 165 196 303 415 18 65 503 636 82 717 87 840 69 75 947 59 73 39010 27 9 41 86 108 38 60 79 291 301 514 83 662 97 767 824 966 7

40000 032 037 073 109 146 148 156 161 214 369 487 529 616 657 664 676 768 801 41062 129 243 377 420 444 542 575 680 789 821 842 957 42082 086 091 117 308 341 347 384 417 464 595 691 902 926 43002 024 029 037 057 172 218 322 348 391 497 582 617 684 722 798 838 904 958 969 44364 451 726 727 775 776 874 950 956 964 45000 041 103 105 125 137 175 383

Dalszy ciąg wygranych po 250 zł. podany będzie jutro.

SPROSTOWANIE

Zebrani na Wojewódzkiej Konferencji Gospodarczej PPS w Krakowie składają na Łańcuch Prasowy zł. 3.950.—

a nie jak mylnie podano w dn. 20 bm. zł. 9.950.

DLA PRACOWNIKÓW ARTYST. I NAUKOWYCH

(B. g.) W roku bieżącym Wydział Kultury Narodowej przy Min. Kultury i Sztuki asygnuje na ręce Wojewody Krakowskiego fundusz pół miliona złotych miesięcznie na cele sztuki i nauki. Więcej aniżeli połowa tej sumy przeznaczona jest jako zasiłki dla pracowników artystycznych i naukowych.

W bieżącym miesiącu wypłacone będą również zasiłki dla Związków Dziennikarzy. Z powyższej sumy pół miliona zł wyłączona jest kwota 30 tys. zł jako permanentna nagroda miesięczna — artystyczna, kolejno ze wszystkich dziedzin sztuki.

W najbliższy wtorek odbędzie się zebranie komitetu nagrody dla Związku Plastyków.

KINOTEATR FILMU OŚWIATOWEGO

ul. 1 Maja (Dunajewskiego) Nr. 1
od soboty 21 do 27 września 1946 r.

1) Produkcja szyb okiennych.
2) Powstawanie gór lodowych.
3) Zbiór kukurydzy w Meksyku.
4) Pielęgnacja zwierząt w ZOO.
5) Szympans Bimbo (komedia).

Początek o godz. 17-tej i 19-tej.
Cena biletów 10 zł. — dla dzieci 5 zł.

W TEATRACH

TEATR MIEJSKI IM. SŁOWACKIEGO godz. 19-ta „Kandida", sztuka G. B. Shawa.

TEATR KAMERALNY TUR-u — godz. 19-ta „Codziennie o 5-tej" Hennequina i Vebera.

GROTESKA godz. 19-ta „Kraina Uśmiechu", operetka Fr. Lehara.

Repertuar KIN krakowskich

od czwartku 19. 9. 1946.

Apollo i Sztuka — „UKOCHANY".
Gdańsk — „SZARY LORD".
Scala i Wanda — „NASZ OKRĘT".
Świt — „MOI RODZICE ROZWODZĄ SIĘ".
Uciecha — „KOCHAJ TYLKO MNIE".
Warszawa — „ZAJAZD NA ROZDROŻU".
Wolność — „CZŁOWIEK, KTÓRY ŻYŁ DWA RAZY".

Początek programów: Scala: godz. 15, 17 i 19. — Apollo, Uciecha: 16, 18, 20.
Pozostałe kina: 15.30, 17.30, 19.30.

Przedsprzedaż w biurze Przedsprzedaży, Kraków, ul. Wiślna 2, od godz. 9—11.30 na dzień bieżący i od 12—16 na dzień następny.

Radio

na dzień 22 września 1946 r. (niedziela).

Kraków. 7.00 Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze", Kalendarz historyczny; 7.05 Muzyka poranna; 7.30 Rozmowa poranna ze słuchaczami pt. „Nowe czasy — nowi ludzie" przeprowadzi Adam Polewka; 7.45 d. c. muzyki porannej; 8.00 Dziennik poranny; 8.20 Odczytanie programu lokalnego; 8.25 Muzyka; 9.00 Nabożeństwo; 10.00 Audycja regionalna; 10.40 Recital fortepianowy Marii Ramort-Muszyny; 11.00 Kronika krakowska; 11.10 Koncert życzeń; 11.57 Sygnał czasu; 12.00 Bicie zegara i hejnał z wieży Mariackiej; 12.05 Wskazania obywatelskie Tadeusza Kościuszki; 12.06 Koncert Orkiestry Symfonicznej, w przerwie Radiokronika; 13.30 „Niemcy po wojnie"; 13.40 Audycja wojskowa; 13.55 Najciekawsze audycje przyszłego tygodnia; 14.00 Audycja dla świetlic wiejskich; 14.35 Chwilka Biura Studiów; 14.40 Teatr wyobraźni „Peer Gynt" Ibsena (fragment) z muzyki Griega w radiofonizacji Mariana Piechala; 15.20 Recenzja; 15.30 Pieśni; 16.00 „Nasi ojcowie pracują" Themerscona — audycja słowno-muzyczna dla dzieci młodszych; 16.20 Audycja dla młodzieży; 16.35 Kwadrans Kuźmicy; 16.50 Kronika kultury; 17.00 „Podwieczorek przy mikrofonie"; 18.15 „5 minut poezji"; 18.20 Przegląd tygodnia; 18.30 Tygodnik dźwiękowy; 18.45 „Uśmiech i piosenka" — „Przygoda na mansardzie" — B. Brońskiego; 19.10 „Mozaika muzyczna"; 20.00 Dziennik wieczorny; 20.30 Podróż po świecie; 20.50 10 minut poezji; 21.00 „U naszych przyjaciół" — audycja muzyczna; 21.45 Rozmaitości; 21.55 Odczytanie programu lokalnego na dzień następny; 22.00 Audycja rozrywkowa; 22.15 Koncert Orkiestry Tanecznej P. R.; 23.00 Ostatnie wiadomości; 23.20 Program na jutro; 23.30 Hymn i zakończenie programu.

CENNIK OGŁOSZEŃ:
Ogłoszenia na 1 i 2 stronie za 1 mm szpalty . . . . . 20 zł, w tekście za 1 mm szpalty . 15 zł, za tekstem . . . . , 10 zł. Drobne ogłoszenia za słowo . 5 zł. Poszukiwanie rodzin i pracy . 3 zł. W niedzielę i święta o 50% drożej. Tłustym drukiem 100% drożej.
Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Naprzodu", ul. Orzeszkowej 7. Oddział „Naprzodu" plac Szczepański 9. Polska Agencja Prasowa PAP, Basztowa 15 i upoważnieni akwizytorzy Wydawnictwa.
PRENUMERATA „NAPRZODU" wynosi miesięcznie z odbiorem w punktach sprzedaży 45 zł. — z odnoszeniem do domu w Krakowie 55 zł. — na prowincji, pocztą 50 zł. — Prenumeratę przyjmuje: Administracja „Naprzodu" Kraków, ul. Orzeszkowej 7. Oddział „Naprzodu" Plac Szczepański 9. Placówki Sp. „Czytelnik" na terenie miasta Krakowa i upoważnieni akwizytorzy. — Na prowincji Powiatowe Komitety Polskiej Partii Socjalistycznej. Konto P. K. O. nr IV. 813, na które można przesyłać prenumeratę „Naprzodu" i należytość za inseraty.

Wydawca Spółdzielnia Wydaw. „Wiedza" — Redaktor Jerzy Waśniewski — Redakcja i administracja Kraków, ul. Orzeszkowej 7. — tel. 509-85
Druk zakładami Drukarni Spół. „Wiedza" Nr. 3 „Naprzód" — Kraków, ul. Orzeszkowej 7. Tel. 566-53. M—09839